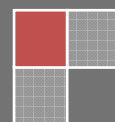

CURSO
2019/2020

PLAN DE IGUALDADE

CEIP PLURILINGÜE LOPE DE VEGA

(Anexo do Proxecto Educativo)

ÍNDICE

1. Introducción
2. Contextualización normativa e do centro
3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTIfobia.
4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan:
 - 4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes
 - 4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.
 - 4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.
 - 4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.
5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos:
 - 5.1. Organización do centro.
 - 5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes .
 - 5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo .
 - 5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar .
6. Seguimento e avaliación.
7. Certificación Consello Escolar.

1. Introducción.

A coeducación é o método de intervención educativo que vai máis aló da educación mixta e as súas bases aséntanse no recoñecimento das potencialidades e individualidades de nenas e nenos, independentemente do seu sexo biolóxico.

Actualmente a educación e igualdade entre sexos van unidas da man. Polo tanto xa non debemos falar so de só de educar, debemos falar de coeducar:

Coeducar: é educar as persoas segundo quen sexan, atendendo á súa diferenza. Ao falar de coeducar a referencia son tanto os nenos como as nenas, aínda que de diferente modo. O horizonte da liberdade, se é tal, non pode estar limitado; polo tanto, coeducar é educar fora do modelo dominante. Tanto as mulleres como os homes temos que pensar de novo, desde outros referente o que significa ser home e o que significa ser muller.

O noso colexio parte do feito de que homes e mulleres somos iguais en dereitos, defendendo un modelo de escola coeducativa. Este modelo vai máis alá, pois parte da necesidade de compensar unha contorna sexista e non neutra. O obxectivo da escola coeducativa, é a eliminación de estereotipos de xénero, superando as desigualdades sociais e as xerarquías culturais entre o alumnado e convídase a transformar as relacións entre homes e mulleres, nun marco máis equitativo e a potenciar a transgresión de roles estereotipados.

O Plan de convivencia establece os protocolos e medidas de intervención para abordar conductas contrarias á convivencia por razón de xénero.

Este Plan ofrece pautas para a promoción da igualdade de xénero, a coeducación e a prevención da violencia de xénero nos centros educativos, incorporando de forma integrada e transversal a perspectiva de xénero en todas as actuacións do centro.

2. Contextualización normativa e do centro.

Na sociedade actual están a producirse logros no referente á necesidade de avanzar cara á igualdade entre homes e mulleres. O principal obxectivo deste

proxecto de coeducación, é cuestionar actitudes sexistas e fomentar espazos de convivencia en igualdade e equidade, que deben ir acompañados de actuacións preventivas e de aprendizaxe tendentes a unha correcta convivencia. Trátase que a través da educación poidanse desenvolver todas as capacidades individuais con independencia do xénero. A escola debe transmitir valores, normas e actitudes que favorezan os comportamentos de respecto aos demais; sen que teña cabida as actitudes agresivas, estereotipadas nin violentas.

O “Colexio de Educación Infantil e Primaria Plurilingüe LOPE DE VEGA” é un centro de titularidade pública dependente da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Está situado nun barrio da cidade de Vigo, ten un entorno urbano na case a súa totalidade. A maioría do alumnado provén da zona educativa nº 7 que abrangue dende o río Lagares, na parroquia de Sárdoma ata os lindes co mar na zona máis urbana da cidade; tamén limita esta zona coa Av de Madrid e o barrio de Lavadores ata a rúa Gran Vía e os barrios de Castrelos e Travesas; é, polo tanto un centro eminentemente urbano, o seu alumnado, o seu alumnado pertence a maioría á clase media (traballadores do sector terciario e de servizos), ten unha gran porcentaxe de alumnado de orixen extranxeiro e a lingua predominante entre as familias é o castelán.

O C.E.I.P. Lope de Vega consta de 24 unidades, 6 de Ed. Infantil e 18 de Ed. Primaria, o nº de alumnado varía cada curso, pero está sempre perto dos 600 alumnos.

O Proxecto Educativo vixente, aprobado polo Consello Escolar, establece dentro das prioridades de actuación do centro:

- Fomentar actividades que traballen a igualdade e a equidade de xénero

- Modificar e crear un entorno que fomente as relacións desde a igualdade e a inclusión.

- Contribuír a crear un centro inclusivo, eliminando estereotipos de sexo e xénero.

O Plan de Convivencia vixente aprobado polo Consello Escolar establece dentro dos seus obxectivos específicos:

- Lograr un clima de convivencia baseado no respecto e comunicación entre os diversos axentes da nosa comunidade.
- Fomentar actitudes de tolerancia e respecto.
- Rexeitar as manifestacións de violencia, agresión ou inxustiza que poidamos detectar e axudar no caso de que sexa necesario.

Para a elaboración deste Plan tivéronse en conta catro principios inspiradores:

- Transversalidade: a igualdade de xénero como un principio transversal e sempre presente na actividade educativa.
- Igualdade: todas as persoas nacen libres e iguais en dignidade e dereitos. Polo tanto, o noso deber educativo é procurar que se respecte este dereito ofrecendo igualdade e equidade de oportunidades a todo o noso alumnado.
- Inclusión e integración da diversidade. A educación para a aceptación da diversidade sexual e a integración plena de todas as persoas na comunidade educativa e na sociedade sen que inflúa a súa opción afectiva ou sexual. Ademais o noso centro defende a educación inclusiva como o medio máis efectivo de combater as actitudes discriminatorias. Entendemos que a educación inclusiva é unha forma de vida baseada na crenza de que cada persoa é valorada e pertence a un grupo. Para que todo o alumnado se sinta incluído, é necesario apoiar as cualidades e as necesidades individuais de todo o alumnado da comunidade escolar.

Marco normativo:

- A Constitución española de 1978 recoñeceu no artigo 14 a igualdade ante a lei por razón de sexo, pero, máis alá dese recoñecemento formal, estableceuse no artigo 9.2 que é unha obriga dos poderes públicos promover as condicións para que esa igualdade sexa real e efectiva.

□ O noso Estatuto de autonomía atribúelles a mesma obriga aos poderes públicos no ámbito da nosa Comunidade Autónoma.

□ Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, xa pon de manifesto que a educación é o medio de transmitir e, ao mesmo tempo, de renovar, a cultura e o acervo de coñecementos e valores que a sustentan. Así, un dos principais fins que se persegue coa educación é a formación no respecto dos dereitos e das liberdades fundamentais e da igualdade efectiva de oportunidades entre mulleres e homes, así como a valoración crítica das desigualdades, de forma que sirvan para superar os comportamentos sexistas.

□ O artigo 1 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, establece como principio da educación “o desenvolvemento, na escola, dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres, así como a prevención da violencia de xénero”. No artigo 2 dise que o sistema educativo se orientará á consecución de determinados fins, entre os que salienta a “educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres

□ A Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade de mulleres e homes establece:

- Artigo 23. A educación para a igualdade de mulleres e homes.

O sistema educativo incluírá entre os seus fins a educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais e na igualdade de dereitos e oportunidades entre mulleres e homes. Así mesmo, o sistema educativo incluírá, dentro dos seus principios de calidade, a eliminación dos obstáculos que dificultan a igualdade efectiva entre mulleres e homes e o fomento da igualdade plena entre unhas e outros.

- Artigo 24. Integración do principio de igualdade na política de educación.

1. As administracións educativas garantirán un igual dereito á educación de mulleres e homes a través da integración activa, nos obxectivos e nas actuacións educativas, do principio de igualdade de trato, evitando que, por comportamentos

sexistas ou polos estereotipos sociais asociados, se produzan desigualdades entre mulleres e homes.

2. As administracións educativas, no ámbito das súas respectivas competencias, desenvolverán, con tal finalidade, as seguintes actuacións: A. A atención especial nos currículos e en todas as etapas educativas ao principio de igualdade entre mulleres e homes.

B. A eliminación e o rexeitamento dos comportamentos e contidos sexistas e estereotipos que supoñan discriminación entre mulleres e homes, con especial consideración a iso nos libros de texto e materiais educativos.

C. A integración do estudo e aplicación do principio de igualdade nos cursos e programas para a formación inicial e permanente do profesorado. D. A promoción da presenza equilibrada de mulleres e homes nos órganos de control e de goberno dos centros docentes.

E. A cooperación co resto das administracións educativas para o desenvolvemento de proxectos e programas dirixidos a fomentar o coñecemento e a difusión, entre as persoas da comunidade educativa, dos principios de coeducación e de igualdade efectiva entre mulleres e homes. F. O establecemento de medidas educativas destinadas ao recoñecemento e ensino do papel das mulleres na Historia".

□ Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.

○ Artigo 17. O currículo regulador do sistema educativo.

1. A Xunta de Galicia adoptará, dentro das súas competencias, as medidas conducentes a lles proporcionar, tanto ás mulleres coma aos homes, unha educación para a igualdade. Para estes efectos, o currículo regulador da práctica docente de cada un dos niveis, etapas, ciclos, graos e modalidades do sistema educativo

2. A Xunta de Galicia incluírá nos programas de formación do profesorado, como materia específica, a igualdade e a violencia de xénero. adaptárase ás seguintes especificacións relativas a obxectivos, contidos, metodoloxía e criterios

de avaliación

- Artigo 18. Erradicación de prexuízos nos centros docentes.

1. Non se admitirán, no centro docente, as desigualdades entre alumnos e alumnas sustentadas en crenzas, prexuízos, tradicións ou prácticas consuetudinarias transmisoras, directa ou indirectamente, dunha distribución estereotipada de papeis entre os sexos ou dunha imaxe de dominación dun sexo sobre o outro en calquera ámbito da vida.

2. De forma directa, as docentes e os docentes non permitirán ningunha forma de machismo e de misoxinia que puidese existir no seo da comunidade escolar e, nomeadamente, entre nenos e nenas e adolescentes, aplicarán activamente principios pedagóxicos de respecto á identidade e á imaxe das mulleres.

- Artigo 22. Inclusión da realidade LGTBI nos plans de estudos A consellaría competente en materia de educación incorporará a realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual nos contidos transversais de formación de todo o alumnado de Galicia naquelas materias en que sexa procedente, dará audiencia ao Consello e, de ser o caso, escoitará as asociacións, organizacións e colectivos LGTBI. Así mesmo, visibilizaranse na educación os diferentes modelos de familia establecidos nesta lei.
- Artigo 23. Actitudes A Administración educativa galega, en colaboración co departamento competente en materia de igualdade, fomentará a realización de actividades dirixidas á comunidade escolar para a prevención de actitudes e comportamentos discriminatorios pola orientación sexual ou a identidade de xénero.
- Artigo 24. Formación do persoal docente Estableceranse actividades de formación para o persoal docente existente. Así mesmo, incorporarse a realidade LGTBI e os distintos

modelos de familia aos cursos e másters de formación do futuro persoal docente e aos plans de estudos das titulacións de Educación Social, Maxisterio, Pedagogía, Psicoloxía e Dereito.

- Artigo 25. Divulgación da realidade LGTBI entre as ANPA A consellaría competente en materia de educación, en colaboración coas ANPA, deseñará contidos para as escolas de pais e nais relativos á realidade LGTBI e aos diferentes modelos de familia.

- Artigo 26. Combater o acoso e favorecer a visibilidade .

1. Estableceranse actuacións para combater o acoso escolar por razón de orientación sexual ou identidade de xénero, favorecendo a visibilidade do alumnado LGTBI e a plena normalidade das distintas orientacións sexuais e identidades de xénero. Así mesmo, informarase sobre os mecanismos de denuncia dos casos de acoso.

2. Para os efectos de favorecer a visibilidade e de integrar de forma transversal a diversidade afectivo-sexual nos centros escolares, a consellaría competente en materia de educación favorecerá nos centros sostidos con fondos públicos a realización de actividades específicas próximas a datas de celebracións internacionais relacionadas co recoñecemento efectivo de dereitos a persoas lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais".

□ Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia establece como un obxectivo da educación primaria desenvolver unha actitude contraria aos "prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo - sexual".

□ Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar (DOG do 27 de xaneiro), contempla a integración do principio de igualdade entre mulleres e homes, para o que resolve establecer,

sobre a base dun diagnóstico previo, as necesidades, os obxectivos, as directrices básicas e as actuacións, incluíndo a mediación na xestión dos conflitos, e conterà actuacións preventivas, reeducadoras e correctoras.

3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTifobia.

No noso centro dende fai varios estanse a realizar xornadas de igualdade organizadas polo equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares do colexio e coa colaboración do equipo directivo e do claustro. Estas xornadas levan por título “Camiña con nós pola igualdade”, e son iniciativa da Concellería de Igualdade do Concello de Vigo. Nestas xornadas participaron o alumnado e o profesorado do centro en horario escolar a través de obradoiros impartidos por expertos en temas de igualdade.

Estas xornadas foron e son un punto de partida importante a hora de abordar o traballo sobre a igualdade no colexio e coas familias. Toda a comunidade educativa está implicada nesta temática.

No curso actual, dende o Equipo de Convivencia, estase a traballar na restructuración e reorganización do patio para o seu uso no tempo do recreo, por parte do alumnado, e dende una perspectiva de inclusión e coeducación.

Esta iniciativa xorde ante a “monopolización “ do fútbol principalmente como deporte case exclusivo no tempo do recreo. Ademais os equipos están conformados principalmente por nenos. Ante isto xorde a necesidade de ofertar outras posibiliades, apostando pola práctica doutros deportes e xogos alternativos ao fútbol, que impliquen a inclusión de todo o alumnado e aposten pola igualdade.

Para elo, estase a levar a cabo un curso de formación para o profesorado do centro sobre como fomentar e implementar os patios inclusivos no noso colexio.

O centro conta con alumnado dende Educación Infantil 4º ata 6º de Educación Primaria. No referente as relacións de convivencia que se dan no noso

centro, podemos dicir:

O clima actual da convivencia no noso centro é bo e satisfactorio.

- Entre iguais, alumnado: boa relación
- Profesorado –alumnado: boa relación.
- Profesorado – familias - ANPA: boa relación.
- Profesorado -profesorado e persoal non docente: boa relación.

4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan:

4.1. Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.

- Promover a participación e implicación das familias no traballo coeducativo
- Visibilizar e eliminar os estereotipos que persisten na sociedade respecto dos ámbitos de realización persoal e profesional e promover no alumnado unha elección do futuro académico e profesional libre de estereotipos de xénero.

4.2. Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.

- Facilitar orientacións para a súa adaptación e inclusión no plan de convivencia do centro, que permitan a prevención e detección precoz daquelas condutas que se integran no gradiente da violencia de xénero (control, acoso, abuso, etc).
- Apoio ao alumnado vítima de violencia de xénero e ás persoas que vivan nos seus fogares esta situación. Traballarase en coordinación con servizos sociais e con xustiza.

4.3. Promoción do respecto pola diversidade afectivo-sexual.

- Colaboración con axentes socio-educativos e de formación en materia de saúde, para a abordaxe integral da saúde afectivo-sexual entre todas as

persoas destinatarias da comunidade educativa galega, independentemente do nivel e réxime de escolarización.

4.4. Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.

Actividades de sensibilización, información, formación e intervención para toda a comunidade educativa.

5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos:

5.1. Organización do centro.

Establecer medidas de igualdade e de atención a diversidade afectivo-sexual, de xénero e familiar nos documentos de organización do centro: Proxecto Educativo do Centro e Plan de Convivencia.

Posuír un taboleiro que recolla información de interese sobre a igualdade de xénero e a diversidade afectivo-sexual, de xénero e familiar .

Favorecer un uso da linguaxe inclusiva e non sexista. Revisaranse e modificaranse, se procede, todos os documentos do centro, para incorporar unha linguaxe non sexista.

Nomear unha persoa, dentro do Consello Escolar, que impulse o Plan de Igualdade.

Procurar unha representación paritaria nos distintos órganos docentes.

5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.

Incrementar a biblioteca do centro con títulos, filmes e outro material coeducativo e relativo á diversidade afectivo-sexual, familiar e de identidade de xénero. Destinada tanto ao alumnado, como ao profesorado e familias.

Publicitar estes recursos e eliminar os contidos claramente discriminatorios, violentos e sexistas. Colaboración co equipo de Biblioteca.

- Organización de obradoiros, charlas e actividades relacionadas coa igualdade de xénero e contra a violencia sexista. Posibilidade de impartir talleres nas horas de libre configuración.
- Organizar actividades en efemérides concretas, tales como o 25 de novembro, Día Internacional contra a Violencia cara á Muller; o 8 de marzo, Día da Muller; etc.
- Facilitar material de apoio e de recursos didácticos para que os/as titores/as e profesores/as poidan traballar a igualdade e a diversidade afectivo-sexual, de xénero e familiar na aula.
- Revisar as programacións didácticas e a práctica docente desde unha perspectiva de xénero: para incluír as mulleres en cada ámbito do saber, os saberes asociados tradicionalmente ás mulleres, as desigualdades de xénero, para completar a historia da humanidade...

5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

- Difundir información a través dun taboleiro no centro.
- Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar.
- Empregar contidos de actualidade para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara á igualdade real.
- Orientar as actividades e a ocupación do patio para favorecer a inclusión e coeducación.
- Promover a prevención ante a discriminación por razón de sexo, xénero ou orientación sexual dende o ámbito da orientación educativa.

5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.

- Promover o respecto e do bo trato entre mulleres e homes.
- Promover actividades de coidado entre persoas, do medio ambiente etc.
- Promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.
- Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.
- Promover a corresponsabilidade na realización das tarefas.

6. Seguimento e avaliación.

A avaliación terá carácter continuo e avaliaremos se os obxectivos propostos se conseguiron ou non.

Avaliarase a participación activa de toda a comunidade educativa. Elaboraremos unha memoria final, onde se recollerán:

- O grao de adquisición dos obxectivos marcados.
- A coordinación entre o profesorado.
- O grao de participación de axentes externos (asociacións, familias...)
- Os materiais empregados.
- A actitude do alumnado.
- A implicación do claustro en materia de Igualdade.

Os instrumentos empregados serán: a observación, enquisas sobre actividades, etc.

Logo da análise e da valoración destes datos, estableceranse propostas de mellora para os seguintes cursos escolares co fin de ir completando a abordaxe dos distintos obxectivos coeducativos.

Este Plan de Igualdade foi elaborado polo Equipo Directivo en colaboración co Departamento de Orientación.

En reunión extraordinaria celebrada o día 26 de novembro de 2019 foi informado favorablemente poloo claustro de profesores

A Directora:

Asdo. Lourdes Bernárdez Pazos

7. Certificación do Consello Escolar

En reunión extraordinaria do Consello Escolar do Centro, celebrada o día 26 de novembro de 2019, quedou aprobado o Plan de Igualdade do Centro que figura nas páxinas anteriores a esta certificación.

En Vigo, a 26 de novembro de 2019.

O Equipo Directivo:

O Xefe de Estudos

A Directora

O Secretario

Asdo.: Jesús Vázquez Leiro Asdo.: Lourdes Bernárdez Pazos Asdo.: Elías Grande Pérez

